

บทที่ 11

ยุทธศาสตร์สำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์

11.1 ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อม

ข้อเสนอยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในส่วนนี้ เป็นผลจากข้อวิเคราะห์ในบทที่ 10 ซึ่งจะนำเสนอทั้งในส่วนของบทบาทภาครัฐ และเอกชน ควบคู่กันไป พร้อมกับการจำแนกมาตรการตามความเร่งด่วนของปัญหา หรือระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ ทั้งนี้ ประเด็นการเตรียมความพร้อมดังกล่าว เป็นการมองจากมิติของความต้องการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีการค้าโลก ซึ่งมีความเชื่อมโยง หรือเป็นเรื่องเดียวกันกับการวางแผนพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยรวม ดังนั้น ข้อเสนอยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมภายใต้การศึกษานี้ จึงสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนา หรือแผนยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ดังกรณีตัวอย่างจากประเทศที่ทำการศึกษาในหลายประเทศ ซึ่งเห็นความสำคัญของการยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของตน โดยใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขอบเขตการศึกษานี้ยังไม่ครอบคลุมถึงการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในรายละเอียด ดังนั้น การนำเสนอในที่นี้ จึงเป็นเพียงการพยายามชี้ประเด็นการพัฒนาต่างๆ ที่มีนัยสำคัญต่อการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ อันเป็นผลจากการศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในบทที่ 1 ถึงบทที่ 10 ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนา ในประเทศต่างๆ เป็นบทเรียนประกอบการแก้ปัญหา และการพัฒนายกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทยดังกล่าว

11.1.1 การเตรียมความพร้อมเชิงสถาบัน

11.1.1.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การหาเจ้าภาพ หรือหน่วยงานรับผิดชอบชั่วคราว เพื่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนายกระดับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทย ซึ่งขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ริเริ่มเป็นเจ้าของเรื่องในการประสานจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแล้ว อันจะเป็นจุดเริ่มต้นในการกำหนดรูปแบบองค์กรและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติอย่างถาวรต่อไป

11.1.1.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี)

(ก) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการกำกับดูแล และแปลงแผนพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์สู่ภาคปฏิบัติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพยนตร์จะต้องมีการกำหนดองค์การรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อผลักดัน ติดตามตรวจสอบการแปลงนโยบายและมาตรการต่างๆ สู่ภาคปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม แม้ว่าปัจจุบันจะมีการจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งตามภารกิจหลัก น่าจะมีบทบาทโดยตรงทั้งด้านกำกับดูแล และส่งเสริมภาพยนตร์ แต่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ อาจจะต้องมีการพิจารณาทบทวนว่าภารกิจทั้งหมด ซึ่งจะครอบคลุมทั้งในมิติของการส่งเสริมเพื่อเป้าหมายทางวัฒนธรรม และในมิติของการค้า ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็นอุตสาหกรรม และภาคบริการที่มีนัยต่อการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โครงสร้างในลักษณะหน่วยราชการดังกล่าว อาจไม่มีความคล่องตัวเพียงพอที่จะขับเคลื่อนภารกิจทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

ประสบการณ์ของหลายๆประเทศที่เห็นความสำคัญของการวางแผนส่งเสริมและอุดหนุนจากภาครัฐ ให้เป็นกลไกสำคัญประกอบกับการขับเคลื่อนโดยกลไกตลาด ต่างมีการจัดองค์การรับผิดชอบที่ซับซ้อนกว่าการพึ่งพาหน่วยราชการ ซึ่งคงต้องมีการศึกษาความเหมาะสมของแต่ละทางเลือกในรายละเอียด อาทิ โอกาสการจัดตั้งเป็นองค์กรอิสระภายใต้การกำกับของภาครัฐในกรณีของฝรั่งเศสและเกาหลี หรือองค์กรอิสระนอกภาครัฐในกรณีของญี่ปุ่น ซึ่งมีทั้งข้อดีข้อเสียต่างกัน ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การพิจารณากลไกการบริหารจัดการภายในที่ครอบคลุม คล่องตัว โดยเฉพาะหากรัฐวางแผนให้มีการสนับสนุนทางการเงินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งโอกาสที่จะมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโรงถ่ายทำ และ film school เป็นหน่วยสนับสนุนด้านวิชาการอยู่ภายใต้องค์กรกำกับดูแลเดียวกันแบบเบ็ดเสร็จจัดกรณีของเกาหลี เป็นประเด็นที่จะต้องหาคำตอบที่เป็นรูปธรรมต่อไป

11.1.1.3 มาตรการระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การยกระดับองค์การความรับผิดชอบให้ครอบคลุมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม หรืออุตสาหกรรมดิจิทัลในภาพรวม ในหลายประเทศได้เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมวัฒนธรรม หรือกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัลอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านภาพยนตร์ วิทยุโทรทัศน์ เกมและแอนิเมชัน และอื่นๆ โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบที่ครอบคลุมทุกอุตสาหกรรมเกี่ยวข้อง เพื่อโอกาสยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้อย่างเกื้อกูลกันในภาพรวม ดังกรณีตัวอย่างของประเทศเกาหลี ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ในกรณีของประเทศไทย ในระยะยาว น่าจะมีความเป็นไปได้ที่จะมุ่งพัฒนาไปสู่จุดนั้น เพื่อหวังผลในการสร้างสาขาบริการที่มีศักยภาพสูง โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นจุดขาย และสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญต่อองค์ประกอบของผลผลิตรวมของประเทศต่อไป

11.2.1 การเตรียมความพร้อมด้านกฎระเบียบ/กฎหมายภายในประเทศ

11.2.1.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการแก้ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ ภาพยนตร์เป็นอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่มีบริบทของการใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีนัยต่อการเพิ่มมูลค่าตลาดและการขยายตัวของอุตสาหกรรมโดยตรง ด้วยเหตุนี้การกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา จึงเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมโดยตรง ในขณะที่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ในตลาดการค้าภาพยนตร์แบบดั้งเดิม คือตลาดที่ฉายผ่านโรงภาพยนตร์ และตลาดวิดีโอเทป/วีซีดี/ดีวีดี ยังเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้กับทั้งผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อการเพิ่มมูลค่าตลาดอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยตรง ดังนั้น การเร่งรัดแก้ไขปัญหานี้ โดยการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด เอาจริงเอาจัง และต่อเนื่อง จะเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และเป็นโอกาสในการเจรจาต่อรองทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในเวทีทวิภาคี ซึ่งประเทศที่ครองตลาดส่งออกภาพยนตร์อย่างสหรัฐ ให้ความสำคัญมาก

(ข) การกำกับดูแลเพื่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงาม (public decency)

พระราชบัญญัติภาพยนตร์ฉบับใหม่ ซึ่งขณะนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการกลั่นกรองของรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว และได้รับการบรรจุเข้าวาระการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2550 นี้ นับเป็นร่างแก้ไขที่ได้คำนึงถึงการนำเสนอทางเลือกใหม่ในการกำกับดูแล เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็นสื่อ ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้า โดยการหันมาให้ความสำคัญกับวิธีการจำแนกประเภทภาพยนตร์ ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม แทนมาตรการกำกับดูแลที่ได้นำมาใช้เป็นเวลายาวนาน ซึ่งเน้นรูปแบบการควบคุม ด้วยวิธีการเซ็นเซอร์ ซึ่งมีผลต่อการตัดต่อ หรือห้ามฉายภาพยนตร์ทั้งเรื่องโดยกลุ่มคณะกรรมการเพียงกลุ่มเดียว ที่ปราศจากการมีส่วนร่วมของภาคสังคมอย่างกว้างขวาง ที่สำคัญคือ หลักการ และกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ ยังไม่เป็นรูปธรรม และไม่สะท้อนมิติในการพิจารณาปัญหาอย่างลึกซึ้ง จึงเท่ากับเป็นการสกัดกั้นความคิดริเริ่ม ที่จะใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการสะท้อนปัญหาสังคม และหาทางออกอย่างสร้างสรรค์ และเป็นการเลือกวิธีการกำกับดูแลที่ไม่สมดุลกับการส่งเสริม เพื่อให้สังคมมีทางเลือกในทิศทางที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาสังคม ดังนั้น การส่งเสริม และผลักดันพระราชบัญญัติฉบับใหม่ ซึ่งให้ความสำคัญกับมาตรการด้านกำกับดูแลด้วยวิธีการสร้างสรรค์ และการส่งเสริมอย่างสมดุลกัน ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็วจะมีความหมายต่อการพัฒนาระดับศักยภาพอุตสาหกรรมของไทยในระยะเวลาอันใกล้ได้

11.1.2.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การพัฒนากฎ ระเบียบ และมาตรการกำกับดูแลในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี

พัฒนาการทางเทคโนโลยี และกระแสโลกาภิวัตน์ ในยุคที่การค้า e-Commerce หรือการค้าสินค้าที่แปลงให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ตลอดจนการแพร่ภาพยนตร์ผ่านเครื่องมือต่างๆ อันเป็นผลมาจากการหลอมรวมเทคโนโลยี (อาทิ การแพร่ภาพยนตร์ผ่านระบบ P2P และผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่) มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วและยากที่จะปิดกั้น ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อการกำหนดมาตรการกำกับดูแลด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งการกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การกำกับดูแลด้านนโยบายการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการกลุ่มต่างๆ ที่เข้าสู่ตลาด การกำกับดูแลด้านความปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การกำกับดูแลเพื่อการตรวจสอบติดตามการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนการกำกับดูแล เพื่อการกำหนดกลยุทธ์การปกป้องบ่มเพาะผู้ประกอบการและภาคธุรกิจ เพื่อโอกาสการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในเวทีโลกในระยะยาว (อาทิ การกำหนด local content requirement ทางรายการโทรทัศน์นั้น จะให้ประสิทธิผลน้อยลงตามลำดับ) ดังนั้น การวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในระยะข้างหน้า ต้องคำนึงถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือ และกฎ ระเบียบการกำกับดูแลของภาครัฐ ให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีและการค้าดังกล่าวข้างต้น เพื่อโอกาสการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของภาค อุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสการเติบโตทางเศรษฐกิจ จากการสร้างรายได้ของภาครัฐ และของประเทศให้สอดคล้องกับการขยายตัวด้านการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าว ยังหมายรวมถึงการยกร่างกฎหมายใหม่ๆ ในเรื่องดังกล่าวขึ้นมาใช้ในการกำกับดูแล ตลอดจนการปรับแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินทางปัญญา และกฎหมายอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เดิม ให้ครอบคลุมปัญหาการละเมิดในรูปแบบและช่องทางใหม่ๆ ตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีด้วย

ในส่วนของการกำกับดูแลเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่ออื่นๆ นอกเหนือจากการฉายภาพยนตร์ผ่านโรงภาพยนตร์ แนวทางที่ประเทศพัฒนาแล้วกำลังให้ความสนใจได้แก่ การเพิ่มประสิทธิผลในการกำหนดนโยบายเพื่อการปลูกฝังผู้บริโภคกลุ่มต่างๆ เพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์จากการกำหนด content quota รูปแบบใหม่ๆ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนา hard-and/or software filters เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย หรือมาตรการที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถจัดการกับปัญหานี้ได้ในการบริโภคในแต่ละครีวเรชั่น อาทิการพัฒนา V-clip technology ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านกฎ ระเบียบ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ซึ่งต้องมีการประสานส่งต่อนโยบายกันอย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ การกำกับดูแลของภาครัฐยังหมายรวมถึงการพิจารณาความจำเป็นในการกำหนดมาตรการปกป้องคุ้มครองอุตสาหกรรม จากผลกระทบจากการค้าระหว่างประเทศ ที่มีประสิทธิผล

สอดคล้องกับกติกาขององค์การการค้าโลก ในช่วงการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคอุตสาหกรรม การศึกษา ติดตาม ทิศทาง และแนวโน้มการใช้มาตรการของประเทศต่างๆอย่างใกล้ชิด เป็นโอกาสเพิ่มความรอบคอบในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย และมาตรการที่มีประสิทธิภาพในระยะข้างหน้า

11.1.3 การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

11.1.3.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ฝึกอบรมบุคลากรระยะสั้นในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ผ่านเวทีความร่วมมือต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเวทีการเจรจาการค้า และการริเริ่มสร้างความร่วมมือในหมู่ประเทศสมาชิก UNESCO ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างความหลากหลาย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม กับประเทศที่มี ศักยภาพ และมีความเข้มแข็งด้านการผลิตภาพยนตร์ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมืออย่างสมดุลกับการค้า อาทิ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย เกาหลี โดยเน้นความร่วมมือด้านการ แลกเปลี่ยน และฝึกอบรมบุคลากรสำคัญประเภทต่างๆในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ตลอดจนการ พึ่งพาผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเพื่อให้เข้ามาพัฒนาบุคลากรในระยะสั้นในประเทศไทย

(ข) การส่งเสริมให้มีการประกวดแข่งขันเพื่อสร้างบุคลากรด้านภาพยนตร์รุ่นใหม่ที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ กลุ่มผู้กำกับ ผู้เขียนบท อาทิ การประกวดการเขียนบทภาพยนตร์ การ ประกวดภาพยนตร์เรื่องสั้น จากบุคลากรหน้าใหม่ และในช่วงเปลี่ยนผ่านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ ถาวร หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านวัฒนธรรม และภาพยนตร์น่าจะได้ทำหน้าที่ดังกล่าว โดยใช้ งบประมาณแผ่นดิน หรือเงินบริจาค ฯลฯ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดแนวเรื่องเป็นการเฉพาะเจาะจงตาม แนวทางที่เป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย โดยเฉพาะแนวการสร้างภาพยนตร์สารคดี และ แนวดราม่า การดำเนินการดังกล่าว เพื่อเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนไม่หวังผลกำไร (มูลนิธิหนังไทย) ที่ได้ดำเนินการจัดประกวดภาพยนตร์เรื่องสั้นอย่างต่อเนื่อง และเพื่อขยายขอบเขตการส่งเสริมให้ กว้างขวางยิ่งขึ้น

11.1.3.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การสร้างกลุ่มบุคลากรที่ไทยขาดแคลน และเป็นกำลังสำคัญในการผลิตภาพยนตร์ที่ มีคุณภาพ จากศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรค ตลอดจนจุดอ่อน จุดแข็งของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ไทยในบทที่ 1 ถึงบทที่ 10 พบว่า รากฐานปัญหาที่สำคัญของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยประการหนึ่งคือ การขาดแคลนบุคลากรในกลุ่มผู้เขียนบท ซึ่งรวมถึง screen writers และกลุ่มผู้กำกับ เป็นต้น ดังนั้นการ สร้างกลุ่มบุคลากรดังกล่าวจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการยกระดับคุณภาพ และศักยภาพการผลิตภาพยนตร์ ไทยตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา โดยอาจดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่การให้

ทุนการศึกษาในต่างประเทศ การจัดตั้ง film school ในรูปแบบการลงทุนร่วมกับต่างประเทศ ตลอดจนการพยายามเชื่อมโยงสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด

11.1.4 การเตรียมความพร้อมเชิงโครงสร้างพื้นฐาน

11.1.4.1 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการผลิตภาพยนตร์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพยนตร์ไทย คงจะต้องคำนึงการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ด้านโรงถ่ายทำภาพยนตร์ที่ได้มาตรฐานโลก พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทั้งด้านการพัฒนาภาพยนตร์คุณภาพ และโอกาสการให้บริการกับผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มรายได้ และการจ้างงานอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งคงจะต้องเร่งรัดดำเนินการภายหลังการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบการกำกับดูแลด้านภาพยนตร์อย่างถาวรแล้ว ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าว ภาคเอกชนคงยังต้องการความช่วยเหลือ และผลักดันจากภาครัฐในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการร่วมลงทุนกับต่างชาติ โดยให้ไทยยังคงเป็นผู้ถือหุ้นข้างมาก ทั้งนี้ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาภาพยนตร์ ยังรวมถึงด้านการสร้าง film schools เพื่อการพัฒนาบุคลากรดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ทั้งด้านการเงิน และการอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งคือ โครงสร้างพื้นฐานด้านโรงภาพยนตร์ ที่มีแนวโน้มการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยีอย่างขนานใหญ่สู่การพัฒนาจอฉายในระบบดิจิทัล อันหมายถึงความต้องการด้านเงินลงทุนในการดำเนินการจำนวนไม่น้อยในอนาคตอันใกล้ แม้ว่าจะมีกลไกตลาดเป็นปัจจัยหลักในการชี้นำการเปลี่ยนแปลง แต่ความช้า หรือเร็วในการปรับตัวในทิศทางดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวข้องอื่นๆ ที่สำคัญคือ ธุรกิจการล้างฟิล์มภาพยนตร์ จะได้รับผลกระทบโดยตรง รวมทั้งผลกระทบต่อการปรับตัวของอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยรวม ดังนั้น การปรับเปลี่ยนดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอยู่ในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ที่จะต้องมีการกำกับดูแล และกำหนดนโยบายที่เหมาะสมอย่างใกล้ชิดเช่นเดียวกัน

(ข) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี และการกำหนดมาตรฐานความสอดคล้อง (standard and conformance) ทางเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียง ตลอดจนเทคโนโลยีจอฉายในระบบดิจิทัล ภาพยนตร์ นับว่ามีความเชื่อมโยง และพึ่งพาพัฒนาการด้านเทคโนโลยีอย่างใกล้ชิด และนับวันเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการหลอมรวมทางเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมและการแพร่ภาพกระจายเสียง จะมีบทบาทในฐานะช่องทางการเผยแพร่ภาพยนตร์ที่สำคัญในอนาคตอันใกล้ ประกอบกับพัฒนาการด้านจอฉายภาพยนตร์ในการเผยแพร่ภาพยนตร์ตามรูปแบบดั้งเดิม ก็มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุคดิจิทัล อันจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการผลิตภาพยนตร์ และธุรกิจเกี่ยวข้องอีกมากมาย ซึ่งล้วนแต่มีนัยสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาอย่างสอดคล้องและควบคู่กันไปกับการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรม อาทิ จังหวะก้าวในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสู่ระบบจอฉายดิจิทัลย่อมมีผลต่อการรุดตลาดภาพยนตร์ต่างประเทศ

และกระทบต่อธุรกิจ post production การเลือกรับเทคโนโลยียุคโทรทัศน์ดิจิทัล ซึ่งปัจจุบันยังมีความแตกต่างกันอยู่ กล่าวคือ กรณีของสหรัฐและเกาหลีใช้ระบบ ATSC; ยุโรปใช้ DVB-T; ญี่ปุ่นใช้ ISDB-T ย่อมมีนัยต่อการเปิดตลาดและความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศที่เราเลือกรับเทคโนโลยีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ ในอีกมิติหนึ่งคือประเด็นด้านการพัฒนาให้เกิดมาตรฐานและความสอดคล้องในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวให้สามารถมีความเชื่อมโยงกันได้ เป็นประเด็นที่ภาครัฐควรจะต้องเตรียมการพัฒนาในระยะกลาง และระยะยาว

11.1.5 การสร้างโอกาสทางการตลาด

11.1.5.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การจัดนิทรรศการภาพยนตร์ไทยหรือ road show ในเวทีเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ และจัดประกวดภาพยนตร์นานาชาติในประเทศไทย ในอดีต ภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทด้านส่งเสริมการตลาดให้กับอุตสาหกรรมภาพยนตร์มากกว่าบทบาทในด้านอื่นๆ ในรูปของการจัดประกวดภาพยนตร์ ทั้งระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ทั้งยังนำทีมภาคเอกชน เพื่อจัดแสดงนิทรรศการภาพยนตร์ของไทยในเวทีสำคัญอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เมื่อมีการจัดหน่วยงานรับผิดชอบถาวร อาจมีการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวไปขึ้นกับหน่วยงานใหม่ เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการในระยะข้างหน้า ควรดำเนินการโดยใช้เป้าหมายยุทธศาสตร์เป็นตัวนำ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงาน อาทิ การจำแนกตลาดที่ภาครัฐ หรือองค์กรรับผิดชอบในอนาคตสมควรสนับสนุน เพื่อแบ่งเบาภาระของภาคเอกชน กับตลาดดั้งเดิมที่ภาคเอกชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และควรให้ภาคเอกชนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดำเนินการได้เอง อาทิ การให้ความสำคัญกับการเปิดตลาดใหม่ๆ แอฟริกา ลาตินอเมริกา ซึ่งยังต้องการการบุกเบิกนำทางจากภาครัฐ และในส่วนของการจัดประกวดภาพยนตร์นานาชาติ ควรคำนึงถึงกลยุทธ์การรวมตลาดอาเซียนให้เป็นหนึ่งเดียว โดยมีประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองเป้าหมายในการบุกตลาดเพื่อนบ้านของไทยอีกทางหนึ่งด้วย รวมทั้งการเชื่อมโยงการตลาดในรูปของการจัด road show ที่ครอบคลุมทุกห่วงโซ่อุตสาหกรรม โดยเฉพาะในห่วงโซ่ที่ไทยมีศักยภาพในการผลิต อาทิ การให้บริการด้าน post production ทั้งด้านการล้างฟิล์ม การทำ special effects และการผลิตภาพยนตร์โฆษณา (trailer) ตลอดจนการให้บริการถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศ

11.1.5.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การสร้างกลยุทธ์การตลาดรูปแบบใหม่ๆ นอกเหนือจากการจัดนิทรรศการ-ตัดประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบการจัดนิทรรศการและ road show ดังกล่าว ในแผนยุทธศาสตร์ฯ คงต้องมีการวางแผนพัฒนารูปแบบการตลาดใหม่ๆ ที่เน้นเป้าหมายและการเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานให้มากขึ้นกว่าเดิม

โดยมีภาครัฐ หรือหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เป็นตัวเชื่อมสำคัญ อาทิ การส่งเสริมการร่วมสร้างภาพยนตร์ กับประเทศต่างๆ โดยความสนับสนุนจากภาครัฐ ที่มุ่งเป้าหมายการส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นหลัก และการตลาดเป็นเป้าหมายรอง ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรการตลาดโดยการแทรกแซงตลาดเพื่อกระจาย ตลาดนำเข้าภาพยนตร์ โดยดำเนินการสนับสนุนบทบาทของตัวแทนจำหน่ายอิสระ ให้หันมานำเข้า ภาพยนตร์ในตลาดเอเชีย แปซิฟิกและยุโรป หรือตลาดอื่นๆ นอกเหนือจากตลาดฮอลลีวูด เพื่อเป้าหมาย การเพิ่มทางเลือกการชมภาพยนตร์คุณภาพ การเรียนรู้แลกเปลี่ยน และเพิ่มความหลากหลายทาง วัฒนธรรม และสร้างความสมดุล หรือลดการผูกขาดจากกลุ่มตัวแทนจำหน่ายที่เป็นบริษัทข้ามชาติจาก สหรัฐฯ นอกจากนี้ ยังควรเชื่อมโยงกลยุทธ์การนำเข้าภาพยนตร์ กับการส่งเสริมการใช้บริการถ่ายทำ ภาพยนตร์ฯ และ post production ในไทยอีกทางหนึ่งด้วย

(ข) การแสวงหาโอกาสทางการตลาดด้าน post production ทั้งด้าน การทำภาพยนตร์

โฆษณา การทำ special effects โดยให้ภาครัฐเข้าไปมีบทบาทในการแทรกแซงกลไกตลาดทางอ้อม ด้วยวิธี การผูกมัดการสิ่งจูงใจ ระหว่างกิจกรรมที่เชื่อมโยงกันเข้าด้วยกัน อาทิ การให้สิ่งจูงใจด้านการเข้ามาถ่าย ทำภาพยนตร์ในไทย ภายใต้เงื่อนไขการใช้บริการหลังการถ่ายทำฯ ซึ่งรวมทั้งการล้างฟิล์มภาพยนตร์ และ การทำ special effects ในไทย และการต่อรองกับตัวแทนผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ถือลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ ต่างประเทศ (โดยเฉพาะภาพยนตร์กระแสหลักจากฮอลลีวูด) ให้สามารถทำภาพยนตร์ตัวอย่างเรื่องที่ นำเข้ามาจำหน่ายในไทย ให้สอดคล้องกับรสนิยมของคนไทยได้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจของบริษัท โฆษณาของไทยที่มีศักยภาพสูง สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

11.1.6 การสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์

11.1.6.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การพัฒนาระบบข้อมูลอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ปัจจุบัน การเก็บข้อมูลการค้าบริการ ทั่วโลก ยังเป็นปัญหาด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ แต่หลายประเทศก็มีการจัดเก็บที่ก้าวหน้า และ ครอบคลุมกว่าของประเทศไทยมาก ในสาขาภาพยนตร์ ประเทศไทยยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ตัวเลขอย่าง เป็นทางการ ตั้งแต่ข้อมูลการผลิต มูลค่าตลาดทั้งของภาพยนตร์ และธุรกิจ post production การส่งออก และนำเข้าภาพยนตร์ ตลอดจนคลังข้อมูลด้านผู้ประกอบการในแต่ละห่วงโซ่การผลิตที่ครบถ้วน การ จัดเก็บข้อมูลดังกล่าว อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ในขณะที่บางส่วนก็ยังขาดผู้รับผิดชอบ ข้อมูลการนำเข้า และส่งออกภาพยนตร์ ซึ่งเป็นตัวเลขสำคัญเบื้องต้นในการประเมินศักยภาพการแข่งขัน ของไทย ซึ่งแสดงตัวเลขจากคำลิขสิทธิ์ ปรากฏในบัญชีดุลการชำระเงิน ซึ่งปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาแยกแยะหมวดหมู่ให้เป็นเอกเทศ ในขณะที่อีกหลายประเทศ รวมทั้ง ออสเตรเลีย ใช้การสำรวจผู้ประกอบการ ซึ่งมีความรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะให้ข้อมูลที่เป็นจริง ประเด็นเหล่านี้ คงจะต้องนำมาร่วมพิจารณาในการหาคำตอบการพัฒนาการระบบฐานข้อมูลภาพยนตร์ให้

ได้ในระยะเวลาอันใกล้ และควรเร่งรัดดำเนินการเป็นลำดับแรก และดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร่งด่วน ภายหลังการจัดทำแผนฯ และการจัดองค์การรับผิดชอบถาวรเรียบร้อยแล้ว

11.1.6.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี)

(ก) การพัฒนาระดับขีดความสามารถการสร้างภาพยนตร์ไทย นับเป็นเป้าหมายสำคัญเพื่อวางรากฐานการพัฒนาภาพยนตร์ และอุตสาหกรรมเกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา **ภาพยนตร์คุณภาพ** เพื่อเป้าหมายทางสังคม อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายด้านการค้า เนื่องจากตลาดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถผลักดันการยกระดับศักยภาพการผลิตภาพยนตร์ไทยให้มีรากฐานแข็งแรงพอที่จะแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องเข้ามามีบทบาท ชี้นำ ส่งเสริม หรืออุดหนุนด้วยวิธีการ หรือรูปแบบต่างๆ ดังที่ดำเนินการอยู่ในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ การศึกษารูปแบบการสนับสนุนที่มีประสิทธิผลสอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศจึงเป็นเรื่องจำเป็น ทั้งนี้ ทิศทาง และเป้าหมายภาพยนตร์ที่สมควรได้รับการสนับสนุน คงต้องพิจารณาเร่งรัดการพัฒนาการผลิตภาพยนตร์ในแนวที่เป็นรากฐาน และเป็นหัวใจของการต่อยอดการพัฒนาภาพยนตร์แนวอื่นๆ ซึ่งไทยยังอ่อนแอ คือแนวดราม่า และสารคดี ซึ่งสอดคล้องกับโอกาสการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการขับเคลื่อนและพัฒนาสังคมในทางที่ดีขึ้น ให้สอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อการค้าในเวลาเดียวกันด้วย ทั้งนี้ กระบวนการส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ตามแนวทางดังกล่าว ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ จากการค้นคว้าวิจัยเชิงลึก ให้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิต และการเขียนบทภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ซึ่งภาครัฐ หรือหน่วยงานรับผิดชอบจำเป็นต้องเข้ามาให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ในเบื้องต้น ซึ่งเป็นช่วงของการบ่มเพาะภาคอุตสาหกรรม

11.1.7 การเตรียมความพร้อมทางสังคมและวัฒนธรรม

11.1.7.1 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปีขึ้นไป)

(ก) การปลูกฝังรสนิยมผู้บริโภค การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยคงต้องพิจารณาให้ครบวงจรจนถึงปลายทางคือผู้บริโภค การหลอมรวมรสนิยมการชมภาพยนตร์ไทยระหว่างตลาดต่างประเทศ และในประเทศ ผ่านมุมมองและมิติของการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทย ประกอบกับการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการพัฒนาระดับการเรียนรู้ของสังคม น่าจะเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาภาพยนตร์ไทยควบคู่กับการเร่งรัดพัฒนาการผลิตภาพยนตร์คุณภาพ แม้ว่าในระยะสั้น อาจจะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง แต่ในระยะกลางและระยะยาว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานรับผิดชอบ จะต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ต่างๆ เพื่อปลูกฝังรสนิยมผู้บริโภค ตามเป้าหมายการเลือกชมภาพยนตร์ที่หลากหลาย และการชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงอย่างสอดคล้องกับการชมเพื่อการเรียนรู้ อันเป็นแนวทางที่ประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีให้ความสำคัญ และดำเนินการไปพร้อมๆ กับการส่งเสริมด้านการผลิต ทั้งนี้ การสำรวจตลาดผู้บริโภคเพื่อเป้าหมายการเจาะตลาดการ

ส่งเสริมภาพยนตร์คุณภาพ น่าจะเป็นประเด็นการทำงานในเบื้องต้น พร้อมๆกับการสร้างกระแสด้วยกลยุทธ์การตลาด การสร้างสภาพแวดล้อมและมาตรการจูงใจ ด้วยการจัดเวทีการฉายภาพยนตร์เป้าหมาย โดยมีการลดหย่อน หรือไม่เก็บค่าเข้าชม หรือการอุดหนุนค่าเข้าชมภาพยนตร์ในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ อาทิ กลุ่มวัยกลางคน และกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มยอดผู้เข้าชมภาพยนตร์ อันจะส่งผลต่อการกระตุ้นการบริโภค ภาพยนตร์อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งล้วนแต่เป็นตัวอย่างที่ได้มีการดำเนินการแล้วในประเทศอื่นๆ

11.1.8 การระดมทรัพยากรด้านการเงิน

11.1.8.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และโสตทัศนในต่างประเทศต่างๆส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่มีการกำกับดูแล ปกป้อง และอุดหนุนจากภาครัฐอย่างใกล้ชิดและกว้างขวาง ในทุกห่วงโซ่กิจกรรม (ยกเว้นกรณีของสหรัฐฯที่พัฒนาจนมีกลไกตลาดที่ทรงพลัง) เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนสูง โดยเฉพาะในห่วงโซ่การผลิต ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไก หรือเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลาย และมีประสิทธิผล เพื่อแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ในระยะสั้น ในช่วงการจัดทำแผนฯ การจัดองค์การรับผิดชอบถาวร และการเปลี่ยนผ่าน ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ เห็นสมควรให้มีการพิจารณารูปแบบการสนับสนุนด้านการเงินที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในระยะสั้น อาทิ การจัดตั้งกองทุนจากภาครัฐ จากการจัดสรรงบประมาณเฉพาะกิจ หรือเงินจากกองทุนลดผลกระทบจากการเปิดเสรี เพื่ออุดหนุนค่าใช้จ่ายการสร้างภาพยนตร์ไทย โดยอาจจำกัดประเภทค่าใช้จ่าย อาทิ ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายด้านการทำวิจัย พร้อมกับการกำหนดกติกาการคัดเลือกประเภทภาพยนตร์ เป้าหมายที่สมควรได้รับการสนับสนุนทางการเงิน (อันได้แก่ภาพยนตร์แนวสารคดี และดรามาสังสรรค์ สังคม ดังกล่าวข้างต้น) เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถยกระดับคุณภาพการผลิตได้ ทั้งนี้ การใช้เงินกองทุนในรูปแบบการอุดหนุนโดยตรงจากภาครัฐ แม้จะเป็นมาตรการที่น่าจะมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากที่สุดในระยะสั้น แต่อาจมีข้อจำกัด หรือมีความเป็นไปได้ยากในการจัดตั้ง ในช่วงที่ภาวะการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมไม่เอื้ออำนวย

11.1.8.2 มาตรการระยะกลาง (3-5 ปี)

(ข) การอุดหนุนผ่านมาตรการระดับมหภาค ด้านการเงินการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านการสร้างภาพยนตร์ และการพัฒนาอุตสาหกรรม post production ในประเทศพัฒนาแล้ว ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกสนับสนุนโดยใช้มาตรการระดับมหภาค ผ่านมาตรการด้านเงินการคลัง อาทิ การการให้เงินนโยบายการคลังผ่านกลไกด้านการลดหย่อนภาษี รายได้ หรือภาษีธุรกิจ โดยให้ผู้ประกอบการสามารถนำต้นทุนค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ มา

หักลดหย่อนภาษีรายได้ตามกรอบที่กำหนด ทั้งนี้ โดยมีกระบวนการคัดเลือกภาพยนตร์เป้าหมายที่ส่งเสริม และประเภทค่าใช้จ่ายที่ยอมรับให้นำมาหักลดหย่อนได้ การหักลดหย่อนภาษีนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม post production หรือการพิจารณารายได้ภาษีที่จัดเก็บจากภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ส่วนหนึ่งกลับมาใช้ในการส่งเสริมโดยตรง อาทิ VAT จากการเข้าชมภาพยนตร์ และการค้าวิดีโอเทป ซึ่งน่าจะเป็นการพัฒนากลไกการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตรงกลุ่มเป้าหมายมากกว่าการใช้จ่ายผ่านเงินกองทุน ซึ่งอาจรู้ว่ไหลได้มากกว่า หรือการใช้นโยบายการเงินผ่านสถาบันการเงิน โดยการจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ส่วนต่างให้ ภายใต้งบการเงินการพิจารณาเงิน และประเภทค่าใช้จ่ายตามเป้าหมายการพัฒนา

11.1.8.3 มาตรการระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ก) การระดมทรัพยากรในกรอบกว้าง อาทิ การระดมทุนจากภาครัฐกิจเอกชนขนาดใหญ่ ประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง และมีภาคอุตสาหกรรมที่เข้มแข็ง มีการระดมทุนจากภาครัฐกิจโดยตรง ซึ่งเป็นโอกาสเพิ่มวงเงินสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีของการพัฒนาภาพยนตร์ที่ใช้ต้นทุนสูงเพื่อการแข่งขันในตลาดโลก ดังกรณีของญี่ปุ่น และเกาหลี มีการระดมทุนข้ามสายสื่อ และการระดมทุนจากภาครัฐกิจขนาดใหญ่ เพื่อนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรมโดยตรง หรือกรณีของประเทศฝรั่งเศส ภาครัฐใช้กลยุทธด้านนโยบายภาษี เพื่อส่งเสริมให้ภาครัฐกิจขนาดใหญ่สามารถ หรือผลกำไรจากการประกอบ การมาใช้ในการสนับสนุนการสร้างภาพยนตร์ และกิจกรรมอื่นๆ ในการยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งในระยะยาว ประเทศไทยน่าจะได้มีการวางแผนโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการระดมทุนในกรอบกว้างจากภาคเอกชนตามแนวทางดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย

11.1.9 การส่งเสริมบริการเกี่ยวเนื่อง

11.1.9.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ปัจจุบันการให้บริการถ่ายทำภาพยนตร์ในไทยทำได้ให้ประเทศเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าตลาดภาพยนตร์ทั้งหมด หรือเกือบ 3 เท่าของมูลค่าตลาดภาพยนตร์ไทย เป็นภาคบริการที่เกื้อกูล และสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างห่วงโซ่ต่างๆ ทั้งการผลิต และ post production ทั้งยังมีมิติของโอกาสด้านการพัฒนาบุคลากร การสร้างงาน และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศที่เข้ามาให้บริการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการสร้างภาพยนตร์สูงกว่าไทย และนับว่าเป็นภาคบริการที่มีหน่วยงานดูแลรับผิดชอบโดยตรงอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีความพยายามขจัดอุปสรรคในขั้นตอนการอำนวยความสะดวกกับหน้าไประดับหนึ่งแล้ว แต่ปัญหาสำคัญ

ที่ไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันคือ การแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันที่มีค่าครองชีพต่ำ รวมทั้งประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ซึ่งการแข่งขันดังกล่าว นับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากแต่ละประเทศ ต่างมีการพัฒนากลยุทธ์การตลาดด้วยการเสนอสิ่งจูงรูปแบบต่างๆ ทั้งด้านการอำนวยความสะดวก การคืนภาษี VAT การลดหย่อนภาษีรายได้นักแสดง หรือการอุดหนุนค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขการใช้เงินในประเทศในรูปของการคืนภาษีให้ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโรงถ่ายทำภาพยนตร์มาตรฐานโลกพร้อมอุปกรณ์ทันสมัยไว้รองรับ และเป็นทางเลือกให้ผู้ให้บริการ หากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพยนตร์ ไม่ได้รวมถึงการกำหนดมาตรการให้สิ่งจูงใจที่ทัดเทียมกับนานาชาติก็มีโอกาสที่ประเทศไทยจะสูญเสียขีดความสามารถการแข่งขันในที่สุด

(ข) การส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่อง **post production** ปัจจุบันธุรกิจ post production ทำรายได้พอๆกับมูลค่าตลาดภาพยนตร์ในประเทศ และสร้างรายได้ประมาณ 3 เท่าของมูลค่าตลาดภาพยนตร์ไทยจาก box office เป็นธุรกิจของรายย่อย หรือขนาดกลางที่ไทยมีศักยภาพ โดยเฉพาะด้านการสร้าง special effects การล้างฟิล์ม และการผลิตภาพยนตร์โฆษณา ซึ่งมีโอกาสที่จะตั้งเป้าหมายให้ไทยเป็น hub ในการให้บริการในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก หากได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสม และจริงจัง อุปสรรคสำคัญที่จะต้องเร่งแก้ไขคือ การขาดผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่จะมาทำงานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่น่าสนใจจากต่างประเทศ และการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์จากต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาการสร้างกลยุทธ์การตลาด เพื่อโอกาสการขยายบริการอย่างกว้างขวาง ทั้งในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน และตลาดประเทศพัฒนาแล้วที่เน้นด้านคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจในกลุ่มนี้ ยังอาจต้องเผชิญกับภัยคุกคามในระยะอันใกล้ จากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ในกรณี que การถ่ายทำภาพยนตร์หันมาใช้ฟิล์มดิจิทัลกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งธุรกิจล้างฟิล์มและ special effects ของไทย คงต้องเตรียมการปรับเปลี่ยนด้านเครื่องจักรอุปกรณ์การทำงานอย่างขนานใหญ่ ซึ่งต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจังอีกทางหนึ่งด้วย

11.1.10 การพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

11.1.10.1 มาตรการระยะสั้น (1-3 ปี)

(ก) การพัฒนาการรวมตัวของภาคเอกชน นอกจากการผลักดันบทบาทภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเป็นรูปธรรม ภาคเอกชนจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพในทำนองเดียวกันด้วย โดยให้มีการปรับโครงสร้างสมาคมวิชาชีพภาพยนตร์ ให้เป็นกลไกรับผิดชอบและรักษาผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในภาพรวมอย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการปรับบทบาทดังกล่าว ได้แก่การปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคเอกชนกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างสมดุลในการรวมตัวกัน และสะท้อนการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม

ต่างๆ ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม นอกจากนี้ ยังควรพิจารณาให้มีผู้แทนจากหน่วยงานวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วม และให้เป็นตัวแทนของภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วม และมีบทบาทในการพิจารณามาตรการสนับสนุนด้านต่างๆ ของภาครัฐอย่างใกล้ชิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารนโยบายต่อไป

11.1.10.2 มาตรการระยะกลาง (1-3 ปี) และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี)

(ข) การจัดตั้ง **Think Tank** เพื่อให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่สมัชชาฯ นอกเหนือจากการตั้งคณะกรรมการบริหารร่วมจากภาครัฐ และภาควิชาการดังกล่าวข้างต้น ในระยะกลางและระยะยาว น่าจะได้มีการจัดตั้งกลไกการให้คำปรึกษาทางวิชาการที่สำคัญ โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาด้านการกำหนดกลยุทธ์การค้าระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันข้อมูลการเจรจา และกลยุทธ์การตลาด ตลอดจนแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ รวมทั้งแนวทางการพัฒนากฎ ระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับการดูแลผลประโยชน์ระหว่างประเทศ ให้กับผู้แทนภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการเจรจาระหว่างการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งหน่วยงานวางแผนภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยให้สมัชชาฯ ขอความร่วมมือจากหน่วยวิชาการ หรือการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ โดยเน้นการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนทรัพยากรจากภาคเอกชนเอง

11.2 ยุทธศาสตร์การเจรจา

หลักการสำคัญในการนำเสนอยุทธศาสตร์การเจรจาในภาพรวม จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเปิดเสรี ในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อโอกาสของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะในด้านการส่งออก และโอกาสของผู้บริโภคในการเลือกชมภาพยนตร์ที่หลากหลาย และมีคุณภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ใน การผูกพันการเจรจาในเวทีต่างๆ ยังคงต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ เพื่อให้สอดคล้องกับจังหวะการเตรียมความพร้อม และการเสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ตลอดจนบริการเกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการใช้กลไกเวทีการค้าระหว่างประเทศ เป็นโอกาสในการยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทย ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะภายใต้การศึกษานี้ ยังให้ความสำคัญกับการพยายามเชื่อมโยงโอกาส จากกลไกความร่วมมือในเวทีต่างๆ เข้าด้วยกันให้เต็มศักยภาพ อาทิ การเชื่อมโยงเวทีเอเปคกับเวทีการเจรจาอื่นๆ การเชื่อมโยงเวทีทวิภาคีกับความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ไทยเกี่ยวข้องโดยตรง ตลอดจนการประสานดำเนินงานภายในประเทศอย่างเป็นองค์รวม ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาควิชาการ

11.2.1 ยุทธศาสตร์การเจรจาภายใต้กรอบ WTO

ให้ความสำคัญกับการยื่นข้อผูกพันให้สอดคล้องกับการยื่นข้อเรียกร้อง และเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะทำงานชุดต่างๆ เพื่อหาข้อยุติในกติกาที่จะเอื้อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม

อย่างสมดุลและเป็นธรรม ระหว่างสมาชิกประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา กับกลุ่มสมาชิกประเทศพัฒนาแล้ว

11.2.1.1 ยุทธศาสตร์การเปิดตลาด

(ก) ข้อเสนอการจัดทำตารางข้อผูกพันสาขาภาพยนตร์ในสถานการณ์ปัจจุบัน

- ในมิติของการขยายกิจกรรม ยังมีความคลุมเครือในขอบเขตของ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์อื่นๆภายใต้ CPC 96114 และกิจกรรมการฉายวิดีโอเทปภายใต้ CPC 96122 การชะลอการเพิ่มระดับความก้าวหน้าในการผูกพัน น่าจะเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญลำดับแรก เนื่องจาก ประโยชน์โดยตรงของประเทศไทยไม่ได้อยู่ที่การผูกพัน หรือการเปิดตลาด แต่อยู่ที่การเร่งรัดเตรียมความพร้อม อย่างไรก็ตาม ในกรณีจำเป็น อาจพิจารณาเพิ่มการผูกพัน โดยขยายกิจกรรมที่ผูกพันให้ครอบคลุมส่วนที่เหลืออยู่ คือ กิจกรรมด้านอื่นๆ CPC 96114, กิจกรรมด้านการฉายภาพยนตร์ 96121 และ กิจกรรมด้านการฉายวิดีโอเทป 96122 แต่ทั้งนี้ จะต้องเสนอผูกพันอย่างจำกัด ไม่ครอบคลุมทุก mode และสร้างข้อจำกัดแต่ละ mode ให้รัดกุม

- ในมิติของการขยาย mode การผูกพัน ยังไม่มีความพร้อมในการผูกพัน mode 1 เนื่องจากความไม่พร้อมด้านพัฒนาการทางเทคโนโลยี และการกำกับดูแลจากภาครัฐ สำหรับ mode 3 ต้องระวังไม่ผูกพันการเปิดการลงทุนเกินกว่า 49% เนื่องจากไม่ใช่สาขาที่ต้องการเงินลงทุน จากต่างชาติ ในลักษณะของการเข้ามาเปิดกิจการอย่างถาวร ในขณะที่ต้องพยายามรักษา และบ่มเพาะผู้ประกอบการไทยไว้ให้ได้ เช่นเดียวกับ mode 4 ที่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งไทย ยังไม่ได้รับประโยชน์จากการ เปิดโอกาสของประเทศพัฒนาแล้ว จึงน่าจะยังคงรักษาเงื่อนไขไว้ในระดับเดิม

- ในมิติของการเปิดตลาดเชิงปริมาณ (Market Access) และเชิงคุณภาพ หรือกฎ ระเบียบภายใน (National Treatment) ประเทศไทยผูกพันการเปิดตลาดใน mode 2 อย่างไม่มีข้อจำกัด ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ สำหรับ mode 3 สมควรรักษาระดับการเปิดตลาดเชิงปริมาณไว้ไม่ให้เกิน 49% ทั้งกิจกรรมที่ผูกพันอยู่เดิม และ/หรือที่อาจพิจารณาผูกพันเพิ่มเติม ในส่วนของการผูกพันเชิงคุณภาพ (National Treatment) สมควรรักษาเงื่อนไข กฎ ระเบียบภายในที่ใช้อยู่ในระดับเดิม อย่างไรก็ตาม สาขาภาพยนตร์มีความเชื่อมโยงกับสาขาวิทยุโทรทัศน์อย่างใกล้ชิด จึงควรเฝ้าระวังประเด็นการปรับปรุงกฎหมายการแพร่ภาพ กระจายเสียงซึ่งอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ในขอบเขต 25% นั้น อาจถูกตีความว่าขัดแย้งกับข้อผูกพันในระดับ Horizontal แม้ว่าไทยยังไม่มี การผูกพันเปิดตลาดในกิจกรรมย่อยดังกล่าว เนื่องจากกติกาในระดับ Horizontal นั้นระบุว่านำมาใช้ในทุกสาขาบริการที่นำเข้าเจรจาโดยเท่าเทียมกันหมด จึงเป็นประเด็นที่ประเทศไทยน่าจะ ได้เตรียมการชี้แจง และได้แย้งการตีความดังกล่าว สำหรับในกรณีของ mode 4 ก็น่าจะใช้หลักการเดียวกัน กล่าวคือไม่จำเป็นต้องผูกพันที่ลึกกว่าเดิมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

11.2.1.2 ยุทธศาสตร์การเจรจาเชิงรุก

เน้นการนำเสนอความริเริ่ม เพื่อรักษาประโยชน์สูงสุดของประเทศในเวทีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในประเด็นสำคัญดังนี้

(ก) การเชื่อมโยงประเด็นเจรจา ให้มีความสำคัญกับการเชื่อมโยงประเด็นเจรจาในแต่ละสาขาย่อยและระหว่างสาขาบริการ ภายใต้กรอบ GATS เข้าด้วยกัน เพื่อโอกาสต่อรอง หรือดูแลผลประโยชน์ของประเทศด้วยความรอบคอบ อาทิ การพิจารณาประเด็นปัญหา หรือโอกาสของสาขาภาพยนตร์ร่วมกับสาขาโทรทัศน์ ในกลุ่มอุตสาหกรรมสื่อบroadcast และเชื่อมโยงกับสาขาอื่นๆ อาทิ สาขาโทรคมนาคม ซึ่งเป็นสาขาบริการที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดในยุคการหลอมรวมทางเทคโนโลยี

(ข) การยื่นข้อเรียกร้อง จัดทำ bilateral หรือ plurilateral requests แล้วแต่กรณี โดยพยายามจับกลุ่มกับประเทศกำลังพัฒนาที่มีความต้องการคล้ายคลึงกัน เป็นการสร้างอำนาจต่อรอง อาทิ ประเทศในกลุ่มอาเซียน จีน เกาหลี อินเดีย เพื่อยื่นข้อเรียกร้องให้ประเทศพัฒนาแล้วที่มีความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ผูกพันการเปิดเสรีเพิ่มเติม ในประเด็นที่เกิดประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาอย่างแท้จริง อาทิ

- ผลักดันการผ่อนปรนเงื่อนไขการผูกพันของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วใน mode 3 ในสาขาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกับภาพยนตร์โดยตรง โดยเฉพาะด้าน Broadcasting Transmission ในสาขาโทรทัศน์ และสาขาโทรคมนาคมให้มากขึ้นกว่าเดิมตามลำดับ

- ผลักดันการผูกพันเปิดเสรีของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วใน mode 4 โดยมีการสร้างข้อจำกัดทั้งด้านปริมาณ (Market Access) และกฎ ระเบียบภายใน (National Treatment) ให้น้อยที่สุด

(ค) การเข้าไปมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการทำงานของ Working Parties หรือกลไกอื่นๆ ของ GATS เพื่อโอกาสดูแลผลประโยชน์ของประเทศในการกำหนด กฎ กติกาต่างๆ ภายใต้ GATS ที่ยังไม่ได้ข้อยุติชัดเจนในปัจจุบัน โดยอาจมีการจัดตั้ง Think Tank ด้านการเจรจาทางการค้า หรือการสร้างองค์ความรู้ประกอบกระบวนการเจรจาในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาควิชาการ และคำนึงถึงข้อเสนอในแนวทางที่สร้างสรรค์ (creative approach) เพื่อให้สมาชิกทุกกลุ่มได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีอย่างสมดุล และเท่าเทียม อาทิ

- การกำหนดนิยามและขอบเขตกิจกรรมภายใต้ UNCPC และ mode การค้าทั้ง 4 ช่องทางให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลการค้าบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกันทุกประเทศ และเพื่อให้เกิดความกระจ่างต่อนัยได้-ตัด และกระทบจากการผูกพันการเปิดตลาดในแต่ละ mode ได้ชัดเจน

- ผลักดันการหาข้อตกลงด้าน subsidies และ safeguards ตลอดจน การกำหนดกฎ ระเบียบภายใน (domestic regulations) ที่ยืดหยุ่น และเป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนา

- **ผลักดันการทำความตกลงร่วมกันในส่วนของการเปิดตลาดการลงทุน** ให้ครอบคลุมการกำหนดมาตรการลดผลกระทบจากอิทธิพลของต่างชาติ เช่นเดียวกับการกำหนดมาตรการด้าน safeguard ในการเปิดตลาดด้านสินค้า ในกรณีที่การขยายการลงทุนจากต่างชาติส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผู้ประกอบการในประเทศ
- **ผลักดันความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการค้าบริการ ในสาขาภาพยนตร์และโสตทัศน** ให้เป็นส่วนหนึ่งของกลไกความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลง GATS ในรอบต่อไป โดยให้ประเทศพัฒนาแล้วมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการเรียนรู้ และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว
- **ผลักดันการสร้างกลไกความร่วมมือด้านการพัฒนากฎ ระเบียบ การกำกับดูแล** เพื่อรองรับการเปิดเสรีอย่างมีประสิทธิภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมทั้งการกำหนดกติกาด้านมาตรฐาน และความสอดคล้อง (standard and conformance) ในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว โดยเฉพาะด้านโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่กำลังเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ภาพยนตร์ในอนาคตอันใกล้ รวมทั้ง เทคโนโลยีด้านการพัฒนาจอฉายภาพยนตร์ในระบบดิจิทัล ตลอดจนด้านการออกใบอนุญาตประกอบการให้บริการที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศคู่เจรจา เป็นต้น
- **ผลักดันการจัดตั้ง Global Fund ภายใต้ WTO/GATS เพื่อให้สนามแข่งขันทางการค้าของโลกมีความเสมอภาคกันยิ่งขึ้น** อันเป็นการตอบสนอง ‘negotiating guidelines and procedures’ ภายใต้ GATS 2000 Negotiations ซึ่งมีเป้าหมายเพิ่มการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในการค้าบริการระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้ประเทศที่ส่งออกภาพยนตร์ มีส่วนร่วมบริจาคเข้ากองทุนตามสัดส่วนการครองตลาดโลก และนำเงินกองทุนดังกล่าวมาใช้ในการยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา โดยมุ่งเป้าหมายการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของสังคม

(ง) **ผลักดันการเตรียมความพร้อมภายในประเทศ** เพื่อยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ก่อนการเพิ่มระดับการผูกพันเปิดเสรี

- **การเตรียมความพร้อมภาครัฐ** โดยการประสาน และผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับกฎ ระเบียบ ตลอดจนกติกากำกับดูแลในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล และยุคการหลอมรวมทางเทคโนโลยีโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียง อาทิ ด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ การพัฒนาเทคโนโลยีในการติดตาม ตรวจสอบธุรกรรมการค้าผ่านสื่อดิจิทัล (cross border trade) รวมทั้งพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคผ่านช่องทางการค้าดังกล่าว ซึ่งมีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็ว

- การประสานงานภายในเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการกำหนดนโยบาย และกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นด้านการลงทุนจากต่างชาติ ซึ่งปัจจุบัน กฎระเบียบภายในประเทศ คือกฎหมายการประกอบธุรกิจต่างดาว ด้านบริการภาพยนตร์และโทรทัศน์ ซึ่งอยู่ภายใต้บริการในบัญชี 3 นั้น กติกาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ 100% เพียงแต่มีการขออนุญาตจากหน่วยงานรับผิดชอบเป็นรายๆ ไป ในขณะที่การพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในอนาคต ไม่มีความจำเป็นต้องระดมเงินลงทุนขนาดใหญ่จากต่างชาติ หากแต่จะต้องคำนึงถึงการคุ้มครองผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะผู้ประกอบการในกลุ่ม post production ทั้งหลาย ดังนั้น ในระยะการเตรียมความพร้อม การเปิดกว้างให้ต่างชาติ จะเปิดโอกาสการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของผู้ประกอบการไทย จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการประสานงานเชิงนโยบาย เพื่อให้มีการปรับกฎระเบียบด้านการลงทุนนี้ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การเจรจาทางการค้า และการเสริมสร้างศักยภาพอุตสาหกรรมของประเทศต่อไป

- การเตรียมความพร้อมภาคเอกชน โดยผลักดันให้มีการนำเงินจากกองทุนลดผลกระทบจากเปิดเสรีทางการค้า มาใช้ในการสนับสนุนการพัฒนายกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ทั้งในภาพรวม หรือเฉพาะส่วนที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากการแข่งขันกับต่างประเทศโดยตรง อาทิ ในกลุ่มอุตสาหกรรม post production

11.2.1.3 ยุทธศาสตร์เชิงรับ

(ก) ข้อควรระวัง จากการจัดกลุ่มบริการโทรทัศน์ใหม่ เวทีเจรจาระหว่างประเทศ มีการพัฒนากลยุทธ์การเจรจาที่ซับซ้อน ซึ่งล้วนแต่มีเจตนารมณ์เบื้องต้นเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของประเทศตนเองเป็นลำดับแรก ประเด็นที่น่าจะมีความสำคัญมากประเด็นหนึ่งคือ การหาข้อยุติร่วมกับสมาชิกอื่น เพื่อสร้างความกระฉับกระเฉง เกี่ยวกับข้อเสนอของสหรัฐในการแยกแยะจัดกลุ่มบริการโทรทัศน์ใหม่ โดยการให้แยกสาระ ออกจากสื่อการให้บริการนั้น ประเด็นดังกล่าวมีนัยต่อการกำหนดนโยบาย กำกับดูแลอย่างไร และจะส่งผลกระทบต่อสมาชิกประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศไทยอย่างไร อาทิ ตามข้อสังเกตของ European Broadcasting Union: EBU (ซึ่งได้กล่าวถึงในบทที่ 10) ให้ความเห็นว่า เป็นประเด็นที่จะทำให้การใช้นโยบายกำกับดูแลโทรทัศน์จำกัดอยู่เฉพาะบริการที่ส่งผ่านสื่อการแพร่ภาพและกระจายเสียงแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่จะไม่ครอบคลุมบริการที่ส่งผ่านสื่อโทรคมนาคม เป็นต้น

11.2.2 ยุทธศาสตร์การเจรจาภายใต้กรอบ ASEAN

ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มสมาชิกก่อตั้งของอาเซียน ที่มีระดับการพัฒนา และความพร้อมในการเปิดเสรีมากกว่ากลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ จึงอยู่ในฐานะที่จะแสดงความริเริ่ม และมีบทบาทในการชี้นำทิศทางความร่วมมือ ให้บรรลุเป้าหมายของสมาชิกอาเซียน ซึ่งเป็นโอกาสในการพึ่งพาและกันอย่างเอื้ออาทร

เป็นเป้าหมายในการเพิ่มความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของกลุ่ม และการพึ่งพาตลาดในกลุ่มอาเซียนให้กว้างขวางขึ้น ดังกรณีการรวมตัวกันของกลุ่มสหภาพยุโรป ด้วยหลักการการแลกเปลี่ยนประโยชน์อย่างสมดุลกัน อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือในกลุ่มอาเซียนยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ ถึงประเด็นข้อขัดแย้งในปัญหาต่างๆหลายประการ รวมทั้งข้อขัดแย้งทางการเมือง อันส่งผลกระทบต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ในกรณีที่มีการเปิดเสรีภาคบริการมีความล่าช้า ไม่สามารถผลักดันให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ ข้อเสนอแนะภายใต้การศึกษานี้ จึงให้น้ำหนักด้านการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจผ่านผู้ประกอบการภาคเอกชน และกลไกภาครัฐของไทย เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด อันเป็นโอกาสในการรุดตลาดประเทศอาเซียนในธุรกิจที่ไทยมีความพร้อมอีกทางหนึ่ง

ทั้งนี้ ในภาพรวม การผลักดันการเปิดเสรีในกลุ่มอาเซียนควรเน้นความคืบหน้าอย่างค่อยเป็นค่อยไป คำนึงถึงการสร้างความร่วมมือ ด้านการจัดกฎ ระเบียบ และมาตรฐานความสอดคล้องกระจายประโยชน์อย่างสมดุลกับเป้าหมายการเข้าถึงตลาดอาเซียนของประเทศไทย

11.2.2.1 ยุทธศาสตร์การเปิดตลาด

(ก) ผลักดันการผูกพันเปิดตลาดของประเทศสมาชิกอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามเป้าหมายของอาเซียน แต่ขณะเดียวกัน ก็คำนึงถึงโอกาสที่จะสร้างความคืบหน้ากว่า GATS เพื่อรวมตลาดอาเซียนให้เป็นหนึ่งเดียว ตามเจตนารมณ์ของผู้นำอาเซียน กล่าวคือ

- ในมิติของกิจกรรม ผูกพันการเปิดตลาดให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมของสาขาภาพยนตร์ ซึ่งยึดหลักการและนิยามเดียวกันกับของ GATS (UNCPC)
- ในมิติของ mode การค้า ผลักดันการเปิด mode 1 และ 2 โดยไม่มีเงื่อนไข สำหรับ mode 3 ผลักดันการเปิดตลาดแบบก้าวหน้าตามเป้าหมาย โดยเปิดไม่ต่ำกว่า 49% ภายในปี 2008; และเพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่า 51% ภายในปี 2510 และไม่ต่ำกว่า 70% ภายในปี 2515 ซึ่งเป็นไปตาม เป้าหมายที่ได้ตกลงไว้ร่วมกัน โดยประเทศไทยในฐานะสมาชิกอาเซียนเก่า ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่มีความพร้อมมากกว่า ควรแสดงความริเริ่มผูกพันตามแนวทางดังกล่าว ในประเด็นที่ไม่สร้างปัญหาในทางปฏิบัติภายในประเทศ สำหรับ mode 4 เป็นประเด็นที่มีทั้งนัยทางการเมือง และเศรษฐกิจ จึงเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนกว่าปกติ การเรียกร้องเปิด mode 4 จึงเพียงแค่เป็นการเรียกร้องให้เปิดตลาดและลดอุปสรรคเชิงคุณภาพ (National Treatment) ให้มากขึ้นในแต่ละรอบเจรจา โดยยังไม่มีเงื่อนไขเวลาในการเปิดอย่างสมบูรณ์ ในหลักการ ประเทศไทยควรแสดงความบริสุทธิ์ใจในการผูกพันการเปิด mode นี้ให้กว้างขึ้นตามลำดับ ในทำนองเดียวกันกับที่จะได้พยายามเรียกร้องกับประเทศพัฒนาแล้วภายใต้กรอบ WTO อย่างไรก็ตาม ประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคลากรระหว่างประเทศยังเป็นเรื่องอ่อนไหว ที่ยังไม่ได้ข้อยุติในการหาทางออกที่เหมาะสม ประเทศไทยจึงน่าจะให้ความสำคัญกับการแสดงความริเริ่มให้เกิดความร่วมมือในการทำข้อตกลงร่วมกันให้ชัดเจน ในขอบเขตและกติกาการเคลื่อนย้ายบุคลากร อาทิ การกำหนดเงื่อนไขการว่าจ้างที่มีกำหนด

ระยะเวลาชัดเจน การร่วมกันกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานวิชาชีพ (professional qualification) ที่ใช้ร่วมกันอย่างชัดเจน โปร่งใส เพื่อลดอุปสรรคด้านข้อจำกัดเชิงคุณภาพ (National Treatment)

11.2.2.2 ยุทธศาสตร์การเจรจาเชิงรุก

(ก) แสวงหาโอกาสการรুক্তลาดอาเซียนใหม่ผ่านเวที AFAS ได้แก่ พม่า เวียดนาม กัมพูชา ลาว ในด้านการลงทุน อาทิ การสร้างโรงภาพยนตร์; ด้านการส่งออกภาพยนตร์ ไทย และด้านการให้บริการ post production ในไทย

(ข) แสวงหาโอกาสความร่วมมือในกลุ่มอาเซียนเก่า ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ด้านการส่งเสริมการผลิตภาพยนตร์ทั้งเพื่อความบันเทิง และสารคดี เพื่อการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้าระหว่างกัน ตลอดจนความร่วมมือด้านอื่นๆที่มีความเป็นไปได้

(ค) แสวงหาความร่วมมือ และเป็นผู้ดำเนินการระดมความร่วมมือในหมู่สมาชิกอาเซียน เพื่อร่วมกันพัฒนาปรับกฎ ระเบียบ และมาตรฐานความสอดคล้องของการให้บริการ (standard and conformance) อาทิ มาตรฐานทางเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่กำลังเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ภาพยนตร์ในอนาคตอันใกล้ ด้านการพัฒนาจอฉายภาพยนตร์ในระบบดิจิทัล รวมทั้งด้านการออกใบอนุญาตประกอบการให้บริการที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศคู่เจรจา

(ง) แสดงความริเริ่มในการแสวงหาข้อยุติร่วมกันในการปรับกฎ กติกาที่ยังไม่มีความชัดเจน โดยเฉพาะกติกาด้านการอุดหนุน การจัดกฎ ระเบียบภายในประเทศ ซึ่งควรเน้นความร่วมมือในการสร้างมาตรฐานร่วม โดยให้ความยืดหยุ่นกับประเทศต่างๆในการใช้กฎ ระเบียบภายในซึ่งยังสามารถคงไว้ซึ่งเป้าหมายในการสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศได้ แทนการกดดันให้มีการเปิดตลาดโดยยังขาดการเตรียมความพร้อม

11.2.3 ยุทธศาสตร์การเจรจาภายใต้กรอบทวิภาคี

ในทางปฏิบัติ เป็นที่รับรู้และวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางว่า การเจรจาทวิภาคี เป็นโอกาสของประเทศที่เข้มแข็งกว่า ทั้งยังเป็นการเจรจาต่อรองในกรอบกว้าง ไม่ได้จำกัดอยู่กับการต่อรองในแต่ละสาขาเป็นการเฉพาะ จึงเป็นไปได้มากที่จะมีบางธุรกิจที่ต้องเสียสละเพื่อสาขาอื่นๆ หรือมีการแลกเปลี่ยนประโยชน์ ที่นอกเหนือจากด้านเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีเสียงสะท้อนมากขึ้นตามลำดับว่า เวทีทวิภาคี เป็นอุปสรรคต่อการเจรจาในเวทีพหุภาคี เนื่องจาก เป็นโอกาสให้มีการยกเว้นการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศ (MFN) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การนำเสนอในที่นี้ ไม่อาจนำเสนอภาพการต่อรองที่ครอบคลุมในภาพรวมได้ ทางออกที่มีความเป็นไปได้ คือ การหันมาให้ความสำคัญกับประเด็นการแสวงหาความร่วมมือ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประเทศคู่เจรจาที่เข้มแข็งกว่าอย่างจริงจัง โดยกำหนดเงื่อนไขในทางปฏิบัติให้ชัดเจน ดังกรณีความร่วมมือในเวทีเอเปคที่

เปิดโอกาสให้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ร่วมกับการให้น้ำหนักกับการใช้ความรอบคอบในการเจรจาต่อรอง

11.2.3.1 ยุทธศาสตร์การเจรจาวิพากษ์ในภาพรวม

(ก) การเชื่อมโยงประเด็นเจรจาระหว่างบท โดยเน้นการประสานงานทีมเจรจาอย่างใกล้ชิด เพื่อโอกาสในการต่อรองที่มีประสิทธิผล เนื่องจากเวที FTA เป็นการเจรจาแยกบท หรือสาขา/ประเด็นออกจากกัน ซึ่งครอบคลุมทั้งในมิติของการค้าสินค้าและบริการ ตลอดจน กฎ กติกาการค้าต่างๆ ในขณะที่ผลประโยชน์ และผลกระทบจากการเจรจามีความเชื่อมโยงกันสูง ประเทศกำลังพัฒนาจึงต้องให้ความสำคัญระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบผลกระทบระหว่างสาขาให้กระจ่าง ดังกรณีตัวอย่างของบริการด้านภาพยนตร์ ครอบคลุมทั้งภายในสาขาบริการเอง คือด้านโทรทัศน์และการแพร่ภาพกระจายเสียง และเชื่อมโยงกับสาขาโทรคมนาคม รวมทั้งประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญา การค้า e-Commerce ทั้งยังมีประเด็นเชื่อมโยงกับการเก็บภาษีสินค้านำเข้าฟิล์มภาพยนตร์ที่เป็นวัตถุดิบ ตลอดจนเครื่องจักรอุปกรณ์ในส่วนของการให้บริการด้าน post production อีกทางหนึ่งด้วย

(ข) การต่อรองโดยคำนึงถึงผลของประโยชน์ต่างตอบแทนที่แต่ละฝ่ายจะได้รับ แทนการพิจารณาแลกเปลี่ยนเป็น ‘รายการ’ เพื่อโอกาสที่ประเทศไทย ในฐานะประเทศกำลังพัฒนาจะมีโอกาสจำกัดขอบเขตการเปิดตลาดให้สมดุลกับศักยภาพและขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

(ค) การจัดให้มี FTA Monitor เป็นราย FTA ซึ่งในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งแล้ว แต่ควรให้ความสำคัญกับการขยายขอบเขตภารกิจให้ครอบคลุมประเด็นด้าน การติดตามผลจากการเปิดตลาดการลงทุน และตลาดภาคบริการ และนำข้อมูลมาใช้ประกอบการเตรียมความพร้อม และลดผลกระทบของผู้ประกอบการไทย รวมถึงการพิจารณาการปรับปรุงการเจรจากับคู่เจรจาทั้งรายใหม่ และรายเก่าให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและเป็นธรรมอย่างต่อเนื่องต่อไป

(ง) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือ เพื่อการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดีระหว่างกัน โดยเฉพาะความร่วมมือทางเทคนิคและวิชาการจากประเทศคู่เจรจาที่พัฒนาแล้วในด้านต่างๆ อาทิ ด้านการพัฒนากฎ ระเบียบ และกติกาการค้ากับดูแลให้พร้อมรับกับกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

(จ) โอกาสจาก FTA ในภาพรวม โอกาสและผลได้จากการผลักดันเปิดตลาดระหว่างกัน ภายใต้ FTA น่าจะน้อยกว่าการที่ไทยหันกลับมาเร่งรัดเตรียมความพร้อมทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยให้มีการกำหนดแผนการส่งเสริม สนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างครบวงจร เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก ทั้งนี้ ในหลายกรณีการต่อรอง FTA มีปัจจัยอื่นนอกเหนือจากปัจจัยด้านประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เป็นกลไกสร้างอำนาจต่อรองสำคัญ ดังตัวอย่าง กรณีเกาหลี เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่า การเจรจากับสหรัฐ อาจได้ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจไม่คุ้ม หรือ ยอมให้สหรัฐเกินจำเป็น เพื่อแลกกับประโยชน์ หรือ

ประเด็นทางการเมืองอื่นๆ อาทิ การคงไว้ซึ่งฐานทัพของสหรัฐฯ ในคาบสมุทรเกาหลีเพื่อสร้างสมดุลอำนาจทางการเมือง และอิทธิพลด้านอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ

(จ) ข้อควรระวังที่สำคัญ

- **Negative List approach** ซึ่งประเทศสหรัฐฯ มีอำนาจต่อการในการกำหนดให้เป็นรูปแบบการเจรจา นั้น จะต้องมีการระบุสาขา/ มาตรการหรือเงื่อนไข ต่างๆ ที่คู่เจรจายังคงต้องการรักษาไว้ หรือไม่นำเข้าเจรจาภายใต้ Annex I มิฉะนั้นก็เท่ากับสูญเสียโอกาสในการปกป้อง หรือยอมรับการเปิดเสรีโดยปริยาย (list it or lose it) ซึ่งประเทศกำลังพัฒนามักเสียเปรียบ เนื่องจากยังมีระดับความพร้อมที่แตกต่างจากประเทศพัฒนาแล้วมาก จึงต้องใช้ความระมัดระวังรอบคอบอย่างยิ่ง โดยมีการประสานงานภายในที่ครอบคลุมครบถ้วน

- **Non Conforming Measures: NCM** ภายใต้กติกา ของ Negative List approach จะทำให้ไม่สามารถกำหนด หรือเพิ่มมาตรการกำกับดูแลใหม่ๆ นอกเหนือจากที่ได้ นำเสนอหรือระบุไว้ใน NCM แล้วภายใต้ Annex I หรือมิฉะนั้นก็ต้องระบุเรื่องที่มีความอ่อนไหวมากๆ และต้องการเพิ่มมาตรการกำกับดูแลในอนาคตไว้ภายใต้ Annex II ซึ่งมักจะจะต้องถูกกดดันในการเจรจาต่อรองให้อยู่ในกรอบที่น้อยที่สุด

11.2.3.2 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-สหรัฐฯ

(ก) ผลักดันการเปิดโอกาสด้านการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่ครอบคลุมอย่างน้อยในระดับเดียวกับ หรือมากกว่ากรอบกติกาภายใต้ GATS เพื่อโอกาสการเคลื่อนย้ายบุคลากรระดับกลางของไทยเข้าไปทำงานในสหรัฐฯ และการแลกเปลี่ยนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างภาพยนตร์ และด้าน post production

(ข) ผลักดันให้สหรัฐฯ คำนึงถึงการแลกเปลี่ยนประโยชน์ในภาพรวมที่เสมอภาคกัน แทนการพิจารณาต่อรองเป็นรายการๆ ทั้งนี้ ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลจุดอ่อนจุดแข็งของคู่เจรจาเพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการเจรจา อาทิ การเสนอให้สหรัฐฯ เปิดตลาดให้กับประเทศไทยในด้านอื่นๆ อีกหลายๆ ด้าน (ทั้งในและนอกสาขาภาพยนตร์) เพื่อแลกกับการที่สหรัฐฯ ยังคงปิดกั้นการลงทุนด้านการแพร่ภาพกระจายเสียงในระดับที่สูง

(ค) ผลักดันให้มีการจัดทำ **recognition of professional qualification** หรือ การกำหนดคุณสมบัติด้านมาตรฐานวิชาชีพของกำลังแรงงานความรู้ระดับกลางและระดับสูง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งภายใต้การกำหนดกฎ ระเบียบภายในประเทศ (domestic regulations) ที่มีความเกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เพื่อโอกาสการเคลื่อนย้ายบุคลากรฝีมือของไทยเข้าไปทำงานในสหรัฐฯ

(ง) ยอมตกลงให้มีการปรับกฎหมายลิขสิทธิ์ ให้ครอบคลุมการละเมิดผ่านสื่อดิจิทัล และเพิ่มบทลงโทษด้านการละเมิด ตลอดจนการกำกับดูแล ปรามปราม ลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวดจริงจัง โดยนำมาเป็นประเด็นต่อรองแลกเปลี่ยนกับเงื่อนไขด้านอื่นๆ อาทิ การเปิดให้มีการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพระดับกลาง เข้าไปทำงานในสหรัฐได้ในจำนวนมากขึ้น และมีระยะเวลานานขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมการขยายเวลาการคุ้มครองสิทธิตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ผลงานออกไปอีก 70 ปี

(จ) ยอมผ่อนปรน หรือยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าฟิล์มภาพยนตร์ ทั้งฟิล์มดิบ และฟิล์มที่ได้มีการบันทึกแล้ว เพื่อโอกาสการผูกพันการใช้บริการด้านการล้างและผลิตสำเนาภาพยนตร์ ตลอดจนบริการด้าน special effects จากภาพยนตร์ ฮอลลีวูด โดยพิจารณาพร้อมกับข้อแลกเปลี่ยนอื่นๆ

(ข) รมัถะวังในข้อเรียกร้องด้านการเปิดตลาดการลงทุนในสาขาภาพยนตร์ที่เกิน 49% โดยไม่ต้องมีเงื่อนไขให้มี local presence ในประเทศ และการเปิดการค้าบริการผ่านกลไก e-Commerce ซึ่งเท่ากับเป็นการผูกพันเปิด mode 1 ภายใต้อาณัติ GATS ซึ่งอาจส่งผลต่อการนำเข้าเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น และยังไม่สามารถติดตามตรวจสอบธุรกรรมที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ การกำหนดให้มี local presence น่าจะเป็นประโยชน์ด้านการจ้างงาน และประเด็นอื่นๆแก่ฝ่ายไทยมากกว่า สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งสหรัฐอาจต้องรองให้คงไว้ซึ่งเงื่อนไข ภายใต้ Amity Treaty ดังเดิมนั้น น่าจะเป็นเงื่อนไขที่ไทยเสียเปรียบ แม้ว่าในรายละเอียดของสนธิสัญญาดังกล่าวจะไม่ครอบคลุมสาขาอุตสาหกรรม เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้อยู่ในสถานการณ์ที่ขาดแคลนเงินลงทุนจากต่างประเทศในทุกๆด้าน ในส่วนของสาขาภาพยนตร์ และสาขาเศรษฐกิจอื่นๆอีกหลายสาขาไม่ได้มีต้องการเงินทุนจากต่างประเทศ แต่ตรงกันข้ามยังต้องการการบ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของไทย ซึ่งเป็นครรลองการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว ไทยจึงควรแสดงจุดยืนด้านนี้อย่างเข้มแข็ง

(ข) รมัถะวังการใช้วิธีการเจรจาในรูปแบบ Negative approach ซึ่งขัดแย้งกับกติกา GATS ประเทศที่อ่อนแอกว่า จำเป็นต้องมีความละเอียดรอบคอบในการระบุข้อยกเว้นที่ยังไม่พร้อมจะนำเข้ามาเจรจา ดังนั้น จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานรับผิดชอบการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคตอย่างใกล้ชิด เพื่อระบุ Non Conforming Measures ทั้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และมีแนวโน้มว่าจะพัฒนาขึ้นเพิ่มเติมในอนาคต อาทิ การกำหนด local content requirement ที่อาจพิจารณากำหนดขึ้นในอนาคต

(ข) รมัถะวังในการเจรจากับด้าน e-Commerce โดยไม่จัดให้บริการสตรีมมิ่ง รวมทั้งภาพยนตร์ ที่แปลงอยู่ในรูปดิจิทัล เป็นเพียงสินค้าที่ค้าขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น เนื่องจากมีนัยต่อการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ และนัยต่อการกำหนดนโยบายกำกับดูแลที่เหมาะสมทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต

11.2.3.3 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-ฝรั่งเศส

(ก) แสวงหาความร่วมมือด้านการผลิต และการพัฒนาภาพยนตร์ผ่านกรอบความตกลง **co-production treaty** ซึ่งฝรั่งเศสใช้เป็นกลไกเผยแพร่วัฒนธรรม และรุกตลาดภาพยนตร์ของประเทศต่างๆ แทนการใช้ข้อตกลง FTA

(ข) แสวงหาโอกาสการเจาะตลาดประเทศอาเซียนผ่านเวทีการเจรจา FTA ระหว่างฝรั่งเศส และอาเซียน เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีข้อตกลงทวิภาคีกับประเทศฝรั่งเศสโดยตรง แต่มีความตกลงกับกลุ่มอาเซียน จึงน่าจะแสวงหาโอกาสจากเวทีความร่วมมือต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อโอกาสทางการค้า และการรุกตลาดภาพยนตร์ของไทยอย่างเต็มศักยภาพ โดยให้ผู้แทนไทยแสดงบทบาทนำในความริเริ่มต่างๆ ทั้งเพื่อความร่วมมือในการพัฒนาภาพยนตร์ และการกระชับความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม และการค้าระหว่างกัน

11.2.3.4 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-ออสเตรเลีย

(ก) ใช้โอกาสจากการระดมความร่วมมือภายใต้ FTA ที่มีผลบังคับใช้แล้ว โดยบรรจุประเด็นความร่วมมือในสาขาภาพยนตร์ไว้ในการเจรจารอบต่อไป เพื่อการพัฒนายกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทย อาทิ ความร่วมมือด้านการจัดตั้ง film school; การพัฒนาบุคลากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะบุคลากรด้านการเขียนบท (รวมทั้ง screen play) การวางรากฐานการพัฒนาภาพยนตร์แนวครามา และสารคดีที่ไทยยังอ่อนแอ รวมทั้งด้านการวางรากฐานระบบจัดเก็บข้อมูลภาคบริการในสาขาภาพยนตร์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งออสเตรเลียมีความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านนี้มาก

(ข) มีความเป็นไปได้ในการเจรจาร่วมลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานภาพยนตร์ อาทิ โรงถ่ายทำภาพยนตร์ที่ได้มาตรฐานโลก พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อกลยุทธ์ในการแข่งขันตลาดการให้บริการถ่ายทำภาพยนตร์ในภูมิภาคเอเชีย และเพื่อโอกาสในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย ทั้งนี้ สัดส่วนการลงทุนต้องไม่เกิน 49% เพื่อรักษาโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการไทย

11.2.3.5 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-ญี่ปุ่น

(ก) แสวงหาโอกาสการระดมความร่วมมือภายใต้ FTA ที่มีผลบังคับใช้แล้ว แม้ว่าประเด็นการเจรจาทวิภาคีระหว่างไทยกับญี่ปุ่นดังกล่าว ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับบริการด้านภาพยนตร์และสโตร์ทัศน์ แต่ยังมีโอกาสแสวงหาประโยชน์เพิ่มเติม จากกรอบความร่วมมือภายใต้การเจรจาการค้า โดยควรพิจารณาให้ความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อการพัฒนายกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทย อาทิ ความร่วมมือด้านการจัดตั้ง film school ด้านการพัฒนาบุคลากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเขียนบท (รวมทั้ง screen play) การวางรากฐานการพัฒนาภาพยนตร์แนวครามา และสารคดีที่ไทยยังอ่อนแอ เช่นเดียวกับกรณีระหว่างไทย กับออสเตรเลีย รวมทั้งความร่วมมือด้านการปกป้องทรัพย์สินทาง

ปัญหา เพื่อประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย นอกจากนี้ การเจรจาในรอบต่อไป น่าจะให้ความสำคัญกับการแสวงหาโอกาสความร่วมมือด้านการผลิตภาพยนตร์ร่วมกัน เพื่อการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการค้า การกระจายตลาดนำเข้าภาพยนตร์ให้หันนำเข้าภาพยนตร์จากกลุ่มประเทศเอเชียด้วยกันมากขึ้น โดยรัฐเข้ามาแทรกแซงกลไกตลาด ด้วยการกำหนดมาตรการจูงใจแก่กลุ่มธุรกิจจัดจำหน่าย ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับการต่อรองให้ญี่ปุ่นเข้ามาใช้บริการถ่ายทำภาพยนตร์ และบริการด้าน post production ในไทยมากขึ้นด้วย

11.2.3.6 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-เกาหลี

(ก) แสวงหาโอกาสการระดมความร่วมมือระหว่างกันภายใต้กรอบอื่น เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มี การเจรจาพหุภาคีกับเกาหลี ทั้งยังมีประเด็นการเจรจาระหว่างเกาหลีกับกลุ่มอาเซียน ที่ยังไม่ได้ข้อยุติในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกันอย่างสมดุล จนกระทั่งไทยยังไม่ยอมลงนามความร่วมมือดังกล่าว ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นการพยายามรักษาผลประโยชน์จากการต่อรองในเวทีพหุภาคีของประเทศไทยอย่างเข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม เกาหลีเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งไทยน่าจะใช้เป็นบทเรียนที่ดีได้ ดังนั้น การแสวงหาความร่วมมือในกรอบอื่นๆ จึงยังน่าจะเป็นโอกาสที่ดีแก่ทั้ง 2 ฝ่าย โดยเน้นเป้าหมายการร่วมผลิตภาพยนตร์ การเรียนรู้จากประสบการณ์ของเกาหลีในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพยนตร์อย่างครบวงจร และการระดมทรัพยากรในกรอบกว้าง

11.2.3.7 ยุทธศาสตร์การเจรจาไทย-อินเดีย

(ก) แสวงหาความร่วมมือด้านภาพยนตร์ผ่านกลุ่ม South Asian Association for Regional Cooperation และประเทศอินเดียโดยตรง เพื่อโอกาสเพิ่มมูลค่าการค้าภาพยนตร์ และการให้บริการ post production ระหว่างกัน

(ข) ข้อควรระวังในการเจรจา FTA กับอินเดีย เนื่องจากความต้องการด้านภาพยนตร์ของอินเดียคือการเปิดตลาด ใน mode 1 และ 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของไทย เนื่องจากไทยยังมีศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลน้อยกว่า อินเดีย และการเคลื่อนย้ายบุคลากร เป็นการเพิ่มแรงกดดันด้านการจ้างงานให้กับไทยมากกว่า

11.2.4.1 ยุทธศาสตร์การเจรจาในกรอบเวทีอื่นๆ

(ก) ผลักดันการให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างความสมดุลกับเวทีการเจรจาทางการค้า ในกลุ่มสินค้าที่จัดเป็นสินค้าวัฒนธรรม

(ข) แสวงหาความร่วมมือด้านวัฒนธรรมในหมู่สมาชิกผ่านเวที UNESCO โดยพิจารณาตามศักยภาพของประเทศสมาชิก และความต้องการของประเทศไทย อาทิ ความร่วมมือด้านการสร้าง

ภาพยนตร์ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนและฝึกอบรมบุคลากรกับประเทศสมาชิกกลุ่มพัฒนาแล้วที่มีความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ หรือการจัดนิทรรศการภาพยนตร์ในกลุ่มประเทศแถบแอฟริกา และลาตินอเมริกา เพื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ตลอดจนแนะนำศักยภาพในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทยและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้าน post production และการให้บริการสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์

11.2.4.2 ยุทธศาสตร์การเจรจาภายใต้กรอบเวที APEC

(ก) แสวงหาความร่วมมือเพื่อเรียนรู้ **best practice** เนื่องจากเวทีเอเปค มีความสำคัญอย่างจริงจังในการสร้างความร่วมมือทางวิชาการ (Economic and Technical Cooperation: ECOTHEC) เพื่อการเรียนรู้แลกเปลี่ยนกัน ระหว่างประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนา ประเทศไทยจึงน่าจะได้ใช้โอกาสจากเวทีเอเปคให้เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลกับพัฒนาการของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เพื่อให้มีการสร้างมาตรฐานและความสอดคล้อง (standard and conformance) และการจัดทำแนวปฏิบัติระหว่างประเทศ (interoperability) ในด้านเครือข่ายโทรคมนาคม และการใช้เทคโนโลยีแพร่ภาพกระจายเสียงบนสื่อที่หลากหลาย (multiplatform) ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี ซึ่งประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งไทยกำลังมองหาทางเลือกทางเทคโนโลยีที่จะนำไปปรับใช้อาที ในการแพร่ภาพกระจายเสียงผ่านทีวีระบบดิจิทัลนั้น ขณะนี้ มีรูปแบบที่ใช้กันอยู่ถึง 2-3 ประเภท ได้แก่ ระบบ ATSC ซึ่งใช้ในประเทศสหรัฐ และเกาหลี ระบบDVB-T ซึ่งใช้ในกลุ่มสหภาพยุโรป และระบบ ISDB-T ที่ใช้ในญี่ปุ่น แนวทางการเลือกพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวของไทย และประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ย่อมจะมีนัยต่อการสานต่อความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศในอนาคต

11.3 ยุทธศาสตร์การรองรับผลกระทบของการเปิดเสรี

ถึงแม้ว่า ในภาพรวม การค้าระหว่างประเทศจะเป็นผลดีต่อการยกระดับศักยภาพ และขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ แต่นั่นหมายความว่าถึงภาคธุรกิจ หรือผู้ประกอบการที่ไม่เข้มแข็ง หรือไม่มีศักยภาพในการแข่งขัน ย่อมต้องออกจากตลาดไปโดยปริยาย ซึ่งย่อมส่งผลกระทบทางลบต่อสาขาที่อ่อนแอดังกล่าว ทั้งการสูญเสียด้านรายได้ และการจ้างงาน นอกจากนี้ ในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งทุกตลาดไม่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ การเปิดตลาดต้อนรับการแข่งขันจากภายนอก อาจสร้างความเสียหายต่อธุรกิจ และอุตสาหกรรมภายในประเทศได้ โดยไม่เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพของประเทศในภาพรวม ด้วยเหตุนี้ ในกระบวนการเปิดเสรี นอกจากภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับจังหวะอย่างก้าวของการผูกพันเปิดตลาดของประเทศแล้ว ภาครัฐจำเป็นจะต้องคำนึงถึงการเตรียมมาตรการรองรับเพื่อเยียวยาช่วยเหลือกลุ่มธุรกิจ หรือผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้ใช้แรงงานที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว ทั้งนี้ การ

นำเสนอยุทธศาสตร์การรองรับผลกระทบภายใต้การศึกษานี้ จะเป็นการนำเสนอในหลักการจากการประเมินหรือคาดการณ์สถานการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลที่เป็นจริงมาวิเคราะห์ผลกระทบที่เป็นรูปธรรมในรายละเอียด

11.3.1 การจัดตั้งกองทุนเพื่อลดผลกระทบ และดูแลการปรับตัวของผู้ประกอบการ

11.3.1.1 มาตรการลดผลกระทบจากการครองตลาดของภาพยนตร์ต่างประเทศ

(ก) การจัดตั้งกองทุนเพื่อชดเชยรายได้ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทยที่รวมตัวกันในรูปสมาคมฯ โดยในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ควรจะได้ระบุ หรือกำหนดกติกาในการประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรี อาทิ ในกรณีที่ส่วนแบ่งตลาดภาพยนตร์ของไทยลดลงจากระดับเดิม (35%) อย่างผิดปกติ ทั้งๆที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยอื่น อาทิ จำนวนการผลิตภาพยนตร์ไทย จะให้มีการนำเงินจากกองทุนมาชดเชยให้กับสมาคมฯ ภาพยนตร์ไทย เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตภาพยนตร์ หรือใช้ในกิจกรรมการตลาด เพื่อปรับรับนิยมผู้บริโภค ตลอดจนการดูแลผลกระทบด้านการจ้างงาน ทั้งนี้ เงินกองทุนดังกล่าว น่าจะมาจากกองทุนผู้ส่งออก หรือกองทุนดูแลผลกระทบจากการค้าเสรี ที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้ว ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

11.3.1.2 มาตรการลดผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยี

(ข) การช่วยเหลือผู้ประกอบการกลุ่ม post production ในการปรับตัวสู่โลกภาพยนตร์

ในระบบดิจิทัล ปัญหาผลกระทบของผู้ประกอบการในสาขาภาพยนตร์ ในอนาคตอันใกล้ มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านเทคโนโลยี ทั้งด้านการสร้างภาพยนตร์ในระบบดิจิทัล ซึ่งกระทบโดยตรงกับธุรกิจล้างฟิล์ม และการทำ special effects ตลอดจนการปรับเปลี่ยนจอฉายภาพยนตร์สู่ระบบดิจิทัล ซึ่งจะต้องมีการลงทุนอีกระดับหนึ่ง เพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาเครื่องจักร อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างถี่ถ้วน อาจไม่ทันการกับการเตรียมความพร้อมของภาคเอกชน ก่อนเปิดรับการแข่งขันจากโลกภายนอกอย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ขั้นตอนการปรับเปลี่ยนดังกล่าว จะต้องเป็นกระบวนการสำคัญในการวางแผนยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ นั่นคือภาครัฐต้องเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือ ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการเงิน ร่วมกับบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน สำหรับความช่วยเหลือด้านการเงิน อาจพิจารณาโอกาสการใช้เงินจากกองทุนลดผลกระทบดังกล่าวมาช่วยเหลือด้านการลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักร อุปกรณ์ ร่วมกับเงินสมทบของภาคอุตสาหกรรมเองอีกส่วนหนึ่ง

11.3.2 พัฒนามาตรการปกป้อง หรือรักษาผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

11.3.2.1 มาตรการปกป้องในสาขาภาพยนตร์และการปกป้องข้ามสายสื่อ

(ก) การพิจารณากำหนดให้มี screen quota และ หรือ local content requirement

ตลอดจนมาตรการด้าน **must carry** สำหรับสื่อรูปแบบใหม่ๆ ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน มาตรการปกป้องที่ใช้กับภาพยนตร์โดยตรง (screen quota) ดังกรณีตัวอย่างจากประเทศเกาหลีมีแนวโน้มจะต้องยกเลิกไปในที่สุด โดยเฉพาะเมื่อเกาหลีมีการจัดทำ FTA กับสหรัฐ แต่ในอนาคตอันใกล้ หากประเทศไทยต้องการวางแผนพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างจริงจัง คงจะต้องพิจารณาเป็นทางเลือกประกอบไว้อีกทางหนึ่ง โดยให้มีการศึกษาประสิทธิผลของนโยบายดังกล่าวในรายละเอียดอีกขั้นหนึ่งก่อนนำมาใช้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ช่องทางการเผยแพร่ภาพยนตร์เพิ่มขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณานโยบายที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวโน้มที่ได้เกิดขึ้นในประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศคือ การเผยแพร่ภาพยนตร์ผ่านสื่อโทรทัศน์ เป็นช่องทางสร้างรายได้ที่มีมูลค่าตลาดล้าหน้ารายได้จาก box office ไปแล้ว ดังนั้น การพิจารณากำหนดมาตรการประเภท local content requirement น่าจะมีความจำเป็นในอนาคต โดยมุ่งเป้าหมายการป้องกันภาพยนตร์สารคดีที่ผลิตในประเทศ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของสังคม โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก และเยาวชน ซึ่งเป็นมาตรการที่ประเทศพัฒนาแล้วต่างให้ความสำคัญ ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการดังกล่าว เท่ากับเป็นการเชื่อมโยงเป้าหมายการยกระดับการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาพยนตร์ เข้ากับเป้าหมายดูแลสังคม และเป้าหมายการปกป้องทางการค้าโดยอ้อมอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งประสิทธิผลของนโยบายดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถพัฒนากระบวนการดังกล่าว ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์สารคดีคุณภาพได้ในเบื้องต้น นอกจากนี้ เมื่อเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ๆ ที่นำเสนอสาระผ่านรูปแบบสื่อใหม่ๆ อาทิ รายการที่ส่งผ่าน cable TV หรือ satellite TV ก็จำเป็นต้องมีการพิจารณามาตรการกำกับดูแล ซึ่งมีผลในเชิงปกป้องดูแลสังคมด้วย อาทิ มาตรการในรูปแบบ must carry กล่าวคือ การกำหนดให้ผู้ให้บริการต้องออกอากาศ หรือจัดทำรายการภาคบังคับที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ เป็นองค์ประกอบสำคัญด้วย ทั้งยังจะต้องติดตามพัฒนาการของมาตรการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิผลสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ตามแนวทางที่ประเทศพัฒนาแล้วกำลังศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถปรับตัวและนำมาปรับใช้ได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป